

Datum

2020-01-23

Vår referens

Elin Ewers

Utredningssekreterare

elin.ewers@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Återrapportering av uppdrag i budget 2019: stärka nyanländas inträde på arbetsmarknaden och utveckla arbetet med de insatser som förbättrar möjligheterna att lära sig det svenska språket

GYVF-2019-4711

Sammanfattning

I Malmö stads budget 2019 fick gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder stärka nyanländas inträde på arbetsmarknaden och utveckla arbetet med de insatser som förbättrar möjligheterna att lära sig det svenska språket. I uppdraget anges även att kvinnors särskilda situation ska beaktas. I ärendet redovisas de insatser som förvaltningen genomfört och fortsatt arbetar vidare med inom ramen för grunduppdraget.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner återrapportering av uppdrag i budget 2019 om att stärka nyanländas inträde på arbetsmarknaden och utveckla arbetet med de insatser som förbättrar möjligheterna att lära sig det svenska språket och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse GVN 2020-01-31 Återrapportering av uppdrag i budget 2019: Stärka nyanländas inträde på arbetsmarknaden

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2020-01-22

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2020-01-31

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Ärendet innehåller en redovisning av de åtgärder som gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden genomfört inom ramen för det aktuella uppdraget samt nämndens grunduppdrag.

Nämnden arbetar kontinuerligt för att stärka nyanländas inträde på arbetsmarknaden. Arbetet

utgår i första hand från nämndens reglemente och vuxenutbildningens grunduppdrag enligt styrdokumentet. Vuxenutbildningen har enligt läroplanen ett uppdrag att anpassa utbildningen efter varje individs behov och förutsättningar. Vuxenutbildningen ska därför sträva efter att erbjuda flexibla lösningar både när det gäller organisation, arbetssätt och arbetsformer. Det ska vara möjligt att kombinera studier i flera skolformer inom vuxenutbildningen men även studier med arbete.

Nämnden erbjuder svenska som andraspråk på grundläggande nivå även på distans vilket underlättar för elever att till exempel kombinera yrkesliv och föräldraskap med studier. Efter sfi är det därmed möjligt att fortsätta sina studier i svenska språket även under föräldraledigheten. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet följer nämnden kvinnor och mäns måluppfyllelse separat utifrån könsuppdelad statistik.

Ett nära samarbete med arbetsliv, Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter är en förutsättning för att stärka nyanländas inträde på arbetsmarknaden. I syfte att leda deltagare till yrkes-sfi, yrkespaket och reguljära yrkesutbildningar skapar förvaltningen studieinriktningar inom sfi och kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå mot bristyrken. Samverkan sker även med arbetsmarknads- och socialförvaltningen samt Arbetsförmedlingen för att stötta och matcha studieovana individer mot studieförberedande kurser.

Sfi

Svenska för invandrare (sfi) är en kvalificerad språkutbildning som syftar till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden erbjuder i linje med styrdokumentens krav sfi-undervisning som är anpassad efter varje individs behov och förutsättningar. Nya sfi-kurser startar kontinuerligt under hela året och erbjuds på olika tider och i olika tempo. Nämnden erbjuder intensivkurser, distanskurser, sfi med yrkesinriktning och sfi för de individer som har särskilda behov. För att underlätta studier för nyblivna föräldrar bedriver förvaltningen även sfi för föräldralediga genom öppen verksamhet dagligen på två förskolor.

Utbildningsplikt

Under året har förvaltningen tillsammans med Arbetsförmedlingen arbetat med att implementera ett sammanhållet utbildningsupplägg för de personer som Arbetsförmedlingen bedömer omfattas av utbildningsplikt inom etableringsprogrammet (det arbetsmarknadspolitiska programmet för flyktingar). Arbetet ligger i linje med förslagen i *Utredningen för Stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (KLIVA)*. Satsningen genomförs tillsammans med Arbetsförmedlingen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen där de respektive aktörerna ansvarar för olika delar.

De första eleverna inom ramen för satsningen startar under början av 2020. Av de som bedömts omfattas av utbildningsplikt under januari till och med september 2019 var 229 kvinnor vilket motsvarar cirka 64 procent av alla som bedömts omfattas av utbildningsplikt under perioden. Gruppen som omfattas av utbildningsplikt är en av de målgrupper som står längst bort från arbete. Eftersom merparten är kvinnor kommer utbildningsupplägget potentiellt få större effekt för kvinnor än för män. Gruppen kännetecknas i dagsläget av ett lågt deltagande i arbete efter etableringen, avhopp från sfi och ett lågt antal individer som går vidare från kurs B till kurs C. Satsningen kommer vara fullt utbyggd från och med 2021. Utifrån nuvarande inströmning och

framtidsprogner från Arbetsförmedlingen kommer då uppskattningsvis mellan 300 och 350 kvinnor att ta del av det sammanhållna upplägget.

Upplägget är sammanhållet på så sätt att det följer det ordinarie upplägget på sfi studieväg 1 men fylls på med kurser och insatser som kan genomföras i kombination med sfi och ska leda till arbete. Insatserna i kombination är bland andra samhällsorientering om 100 timmar, orienteringskurser i exempelvis digitalisering eller arbete och arbetsliv samt praktik och arbetsmarknadsutbildning. Om personerna inte kommer i arbete så är målet att de mot slutet av sin tid i etableringen ska vara kvar i sina sfi-studier, ha valt en yrkesinriktning och ha en planering mot arbete via praktik eller yrkesutbildning som kan fullföljas inom jobb- och utvecklingsgarantin. Yrkesutbildningen kan levereras inom det reguljära utbudet i form av exempelvis yrkespaket för de som har förutsättningar att klara denna utbildningsform. Tillsammans med Arbetsförmedlingen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen kommer olika kombinationsutbildningar, yrkes-sfi och arbetsmarknadsutbildningar att göras tillgängliga för målgruppen. Upplägget är en långsiktig satsning som i första hand kommer att ge kvinnor, men även män, utan grundläggande utbildning och utan arbetslivserfarenhet baskunskaper i svenska, det svenska samhället och en för målgruppen kortare väg till jobb.

Vägen in – ett ESF-projekt

Förvaltningen har även rekryteringsutbildningar för barnskötare och undersköterskor. *Vägen in* - som är ett ESF-projekt riktat mot kvinnor. Syftet är att öka inkluderingen på arbetsmarknaden genom insatser riktade till både arbetssökande utrikes födda Malmöbor som står långt från arbetsmarknaden och potentiella arbetsgivare, främst inom välfärds- och servicesektorn.

Projektet erbjuder 25 utrikes födda kvinnor ett skräddarsytt paket bestående av ett grundläggande/förberedande spår med svenska som andraspråk och vård- och omsorgskunskap, följt av en lärlingsutbildning till undersköterska. Utbildningen kombineras med en tidsbegränsad anställning inom Malmö stad som varar under hela utbildningstiden, med placering inom vård- och omsorgsverksamheten inom Malmö stad. Kartläggning sker via Arbetsförmedlingen samt coaching och praktikinsatser via arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Ovan redovisade insatser bedöms stärka nyanländas inträde på arbetsmarknaden och är en del i att vidareutveckla de insatser som förbättrar möjligheterna att lära sig det svenska språket. Kvinnors särskilda situation har beaktats i genomförandet av uppdraget.

Ansvariga

Lars Rehnberg